

EIDD Stockholm Deklarasyonu©

“İyi tasarım engelleri kaldırır, kötü tasarım engeller yaratır”

Giriş

1993 yılında kurulmasının ardından EIDD - Design for All Europe, misyonunu şöyle belirledi: “Herkes için Tasarım yoluyla yaşam kalitesini artırmak.”

Design for All Avrupa platformu olarak dış ilişkiler geliştirip kendi iç yapısını oluşturduğu 10 yılın ardından bugün 16 Avrupa ülkesinden ulusal kuruluşlara, kurumsal üyeler ve bireysel üyelere ulaşmış olan EIDD, artık bir Herkes için Tasarım Deklarasyonu yayımlama vaktinin geldiğine inanıyor.

“Design for All” (Herkes için Tasarım) kavramının kökleri 1950’lerin İskandinav fonksiyonalizmine ve 1960’ların ergonomik tasarımına dayanıyor. Bu kavramın sosyopolitik arka planını ise, 1960’ların sonlarında İsveç’te, öncelikli olarak erişilebilirlik vurgulu “Herkes için bir toplum” konseptinin doğuşuna giden yolu açan İskandinav kamu refahı politikaları oluşturuyor. Bu ideolojik anlayış zaman içerisinde geliştirilerek, 1993 yılında Birleşmiş Milletler Genel Kurulu tarafından kabul edilip yürürlüğe giren Engelliler İçin Fırsat Eşitliği Konusunda Standart Kurallar halini aldı. BM Standart Kuralları’nda erişilebilirliğin açık bir şekilde eşitlik bağlamında değerlendirilmesinden ilham alan Design for All felsefesi ise, EIDD’nin 1995 yılında Barselona’da düzenlenen Yıllık Genel Kurul Toplantısında genel kabul gören bir kavram olarak benimsendi.

Buna paralel olarak, dünyanın diğer bölgelerinde de benzer yaklaşımlar geliştirildi. ABD’de yürürlüğe giren Engelli Amerikalılar Yasası, Evrensel Tasarım konseptinin evrimine katkıda bulunurken, Birleşik Krallık’ta ise Katılımcı Tasarım anlayışı yaygınlaşmaya başladı.

Günümüzde Herkes için Planlama ve Tasarım, sürdürülebilir kalkınma hedefli proaktif stratejilerin giderek daha da önem kazanan bileşenleri olarak görülüyor.

Bu sebeple, EIDD - Design for All Europe, 9 Mayıs 2004 tarihinde Stockholm’de düzenlenen Yıllık Genel Kurul Toplantısı vesilesiyle, aşağıda paylaşılan Deklarasyonu kabul etme kararı aldı:

Avrupa genelinde nüfus; yaş, kültür ve beceri bakımından geçmişte sahip olmadığı kadar büyük bir çeşitliliği barındırıyor. Bireylerin kaza ve hastalıkları sağ atlatıp, hayatlarına engelli bir şekilde devam etme oranı da artık her zamankinden daha yüksek. Günümüz dünyası bütün karmaşıklığına rağmen bizim eserimiz ve bu dünyada tasarımlarımızı katılımcılık esasını temel alarak geliştirme olanağına – ve sorumluluğuna – sahibiz.

Herkes için Tasarım, insan çeşitliliği, sosyal katılım ve eşitlik odaklı tasarımdır. Bu bütüncül ve yenilikçi yaklaşım, tüm planlamacılar, tasarımcılar, girişimciler, idareciler ve siyasi liderler için bir yaratıcılık ve etik sınavıdır.

Herkes için Tasarım, tüm insanların eşit fırsatlara sahip olmasını ve bu sayede toplumun her alanına eşit bir şekilde katılabilmesini amaçlar. Bunu başarabilmek için ise, yapıları çevre, gündelik nesnelere, hizmetler, kültür ve bilgi – yani insan için insan tarafından tasarlanıp üretilen her şey – erişilebilir olmalı, toplumun her bireyi tarafından kolayca kullanılabilmesi ve sürekli gelişen insan çeşitliliğine yanıt verebilmelidir.

Herkes için Tasarım pratiği, insan ihtiyaçları ve amaçlarına ilişkin analizleri bilinçli bir şekilde kullanmayı hedefler ve son kullanıcıların, tasarım sürecinin her aşamasına dâhil edilmelerini şart koşar.

Bu sebeple EIDD – Design for All Europe, Avrupa’daki tüm kurumları, ulusal, bölgesel ve yerel yönetimleri, profesyonelleri, işletmeleri ve sosyal aktörleri bu bağlamda gerekli tüm önlemleri almaya ve tüm politika ve eylemlerinde Herkes için Tasarım felsefesini uygulamaya çağırılmaktadır.

EIDD – Design for All Europe’un 9 Mayıs 2004 tarihinde Stockholm’de düzenlenen Yıllık Genel Kurul Toplantısında kabul edilmiştir.